Scorecard OHCHR

Datum	19 juni 2015
SCORECARD	OHCHR
Opgesteld door	Directie Multilaterale Instellingen en Mensenrechten Afdeling Mensenrechten en Politieke en Juridische Zaken T- +31 (0)70 – 348 5110

Inhoudsopgave

1 Inleiding

Scorecards worden opgesteld om het functioneren en de beleidsrelevantie van multilaterale organisaties in kaart te brengen. De Nederlandse inzet in multilaterale organisaties wordt geconcentreerd op organisaties die relevant zijn voor het Nederlandse beleid en die effectief zijn, dan wel een sleutelrol vervullen binnen de multilaterale architectuur als "systeemorganisatie". Dit vraagt om zorgvuldige en regelmatige toetsing. Het streven is om scorecards op te stellen voor de VN Fondsen en Programma's, de Internationale Financiële Instellingen, de voor Nederlands BHOS-beleid relevante gespecialiseerde VN-organisaties en kantoren, en de majeure wereldwijde fondsen; multilaterale organisaties waaraan Nederland een substantiële ODA-bijdrage levert. De relevantie wordt primair getoetst aan het Nederlandse beleid voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, maar de bredere betekenis van multilaterale instellingen voor andere aspecten van Nederlands beleid wordt waar relevant meegenomen.

Elke scorecard geeft een overzicht van de doelstellingen, het mandaat en de kernkwaliteiten van de betreffende internationale instelling, van de wijze waarop de organisatie is ingericht en welke activiteiten ze uitvoert, van de financiële omvang en de Nederlandse bijdragen. Op basis van een analyse van de verschillende deelaspecten wordt een appreciatie gegeven van de organisatorische effectiviteit en van de relevantie voor en de impact op de Nederlandse beleidsdoelstellingen. Er wordt een appreciatie gegeven van de mate waarin organisaties voor het Nederlandse BHOS-beleid relevante resultaten behalen. Deelaspecten van effectiviteit worden beoordeeld op basis van specifieke criteria en gescoord op een vierpuntsschaal van onvoldoende, matig, voldoende en goed. Daarnaast wordt een "verwachting voor positieve verandering" gegeven. Beleidsmatige relevantie en impact (resultaten) worden aangeduid met de kwalificaties relevant, beperkt relevant en niet relevant. Een samenvatting van al deze scores is te vinden in de tabellen in hoofdstuk 5.

De scorecards zijn samengesteld op basis van rapportages van de organisatie zelf, van de *Board of Auditors*, interne en externe evaluaties, beoordelingen door andere donoren en van het *Multilateral Organisations Performance Assessment Network* (MOPAN)[1]. Daarnaast wordt om de input gevraagd van betrokken vakdepartementen, de Permanente Vertegenwoordigingen en Kiesgroepkantoren. Ook informatie van ambassades over het functioneren van landenkantoren van multilaterale instellingen zijn in de scorecard verwerkt. De scorecards worden iedere twee jaar geactualiseerd.

[1] Binnen MOPAN evalueert Nederland samen met 18 gelijkgezinde landen het functioneren van VN organisaties en Internationale Financiële Instellingen. Vanaf 2015 worden, per keer, in een tweejaarlijkse cyclus, ongeveer 13 organisaties doorgelicht op organisatorisch functioneren en ontwikkelingseffectiviteit.

2 Algemene achtergrond

2.1 Doelstelling en toegevoegde waarde

Het *Office of the High Commissioner for Human Rights* (OHCHR) heeft als doelstelling de bevordering en bescherming van mensenrechten wereldwijd. Basis voor de werkzaamheden van het OHCHR zijn AVVN-resolutie 48/141, het VN-Handvest, de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens, de additionele VN-mensenrechteninstrumenten, de 1993 *Vienna Declaration and Programme of Action* en het 2005 *World Summit Outcome Document*.

Het OHCHR ondersteunt VN-lidstaten bij het in de praktijk gevolg geven aan deze rechten en individuen bij het maken van aanspraak op deze rechten. Dit doet het OHCHR door het signaleren van mensenrechtenschendingen, de bevordering van internationale samenwerking en het versterken en stroomlijnen van mensenrechten binnen de VN. Het integreren van mensenrechten binnen andere beleidsterreinen van de VN is een cruciaal onderdeel van het mandaat van het OHCHR.

OHCHR is een van de belangrijkste kenniscentra op het gebied van mensenrechten. OHCHR heeft daardoor een belangrijke normerende taak. Zo spreekt de Hoge Commissaris zich geregeld uit over misstanden en roept landen op de mensenrechten na te leven. De Hoge Commissaris heeft door zijn neutraliteit en onafhankelijkheid een belangrijke rol. In het politieke speelveld waarin regeringen in een groot aantal landen weinig ontvankelijk zijn voor kritiek, is het belangrijk dat OHCHR de middelen heeft om de Hoge Commissaris daarin te steunen.

Deze normen worden mede gehandhaafd door de Mensenrechtenraad (onder meer door middel van de *Universal Periodic Review* en de speciale procedures) en via de bijeenkomsten van de verschillende verdragscomités. OHCHR biedt ondersteuning bij de uitvoering van deze mechanismen.

2.2 Organisatie, werkwijze en activiteiten

De werkzaamheden van het OHCHR zijn gericht op het tot stand brengen, versterken, stroomlijnen, monitoren en implementeren van mensenrechtenstandaarden. Het OHCHR biedt inhoudelijke en technische ondersteuning aan de verschillende VN-mensenrechteninstrumenten, zoals de Speciaal Rapporteurs en de Verdragscomités, en dient als secretariaat voor de VN-Mensenrechtenraad. Kennis en expertise van alle categorieën van mensenrechten – burgerlijk, cultureel, economisch, politiek en sociaal – worden verdiept door (eigen) onderzoek en analyse. Er worden tevens experts van OHCHR uitgezonden naar veldkantoren en andere OHCHR/VN-missies. Deze experts doen onderzoek naar en rapporteren over de mensenrechtensituatie ter plaatse.

Het OHCHR wordt geleid door de Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens en ondersteund door de plaatsvervangend Hoge Commissaris en de Assistant Secretaris Generaal voor Mensenrechten. Sinds 2014 is Zeid Ra’ad Al Hussein (Jordanië) Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens. Het Kantoor is opgericht door middel van de Algemene Vergadering resolutie 48/141 en legt verantwoording af aan het Secretariaat van de Verenigde Naties.

Het hoofdkwartier van het OHCHR bevindt zich in Genève. In 2013 was de OHCHR staf werkzaam in 59 landen, in regionale (12) en lokale vertegenwoordigingen (13),

in vredesmissies, politieke missies en *UN Country Teams* (UNCT's). Op 31 december 2013 werkten er 1085 mensen waarvan 452 (42%) in het veld (waaronder 19 mensenrechtenadviseurs in UNCT's), 607 (56%) in Genève en 26 (2%) in New York.

2.3 Nederlandse rol en invloed

Door het lidmaatschap van Nederland van de Mensenrechtenraad (2015-2017) en de actieve inzet van het Koninkrijk in deze raad, is ons land een belangrijke speler bij het beschermen en bevorderen van de rechten van de mens. Bovendien staat Nederland in de top vijf van grootste vrijwillige donoren van OHCHR. Toezicht op de financiën en het management van het OHCHR vindt plaats in de Vijfde Commissie van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York. Nederland hecht grote waarde aan de mogelijkheden van de Hoge Commissaris en zijn kantoor om VN Lidstaten onafhankelijk van advies en kritiek te voorzien op het gebied van mensenrechten en bemoeit zich derhalve in principe niet met prioriteitstelling van het OHCHR. De Permanente Vertegenwoordiging in Genève onderhoudt de dagelijkse contacten met het OHCHR.

2.4 Financiële omvang en bijdragen

Het budget van OHCHR komt gedeeltelijk uit het reguliere budget van de Verenigde Naties. In 2013 was dat ongeveer 40 procent. Het overige deel was afkomstig van vrijwillige bijdragen van donoren. Het OHCHR ontvangt dus geen vaste jaarlijkse contributies van VN-lidstaten.
In het *Human Rights Appeal* 2015 is een budget van USD 226,9 miljoen begroot om het mensenrechtenprogramma in 2015 te kunnen voortzetten. USD 101,3 miljoen komt uit het reguliere budget. OHCHR moet het overige deel (USD 125,5 miljoen) krijgen uit vrijwillige bijdragen

Financieel Overzicht (bedragen in USD miljoen)

		Inkomsten		**Uitgaven**
Jaar	*Reguliere Bijdragen van de VN*	*Vrijwillige bijdragen van donoren*	*Totaal*	*Totaal*
2011	76,8	150,7	227,6	212,4
2012	82,0	150,7	232,7	224,7
2013	95,3	148,7	224,0	219,4

Overzicht bijdragen en ranking grootste donoren (bedragen in USD miljoen)

Jaar	*Bijdrage*	*Ranking/donor*	*Bedrag*
2012	Core-bijdrage*	1. Zweden	7,5
		2. Noorwegen	7,3
		3. Nederland	**6,4**
	Non-core-bijdragen	1. Verenigde Staten	8,2
		2. Nederland	**5,8**
		3. Zweden	4,5
	Totaal bijdrage	1. Verenigde Staten	13,2
		2. Nederland	**12,2**
		3. Zweden	12,0
2013	Core-bijdrage*	1. Verenigde Staten	10,8
		2. Noorwegen	8,1

		3. Nederland	**6,6**
	Non-core-bijdragen	1. Verenigde Staten	10,0
		2. Europese Unie	8,4
		5. Nederland	**3,8**
	Totaal bijdrage	1. Zweden	18,4
		2. Verenigde Staten	13,3
		5. Nederland	**10,3**

Jaar	**Bijdrage**	**Ranking/donor**	**Bedrag**
2014	Core-bijdragen*	1. Noorwegen	10,0
		2. Zweden	7,7
		3. Nederland	**5,5**
	Non-core-bijdragen	1. Verenigde Staten	9,3
		2. Zweden	7,6
		4. Nederland	**5,1**
	Totaal bijdrage	1. Noorwegen	15,3
		2. Zweden	15,3
		3. Nederland	**10,6**

* OHCHR krijgt geen contributies, dus het gaat hier alleen om ongeoormerkte vrijwillige bijdragen.

3 Institutionele aspecten en functioneren van de organisatie

3.1 Strategie en focus

Het lange termijn doel van OHCHR is het bevorderen en beschermen van mensenrechten voor iedereen. Het OHCHR heeft een exclusief mandaat voor het versterken, stroomlijnen en toezien op de implementatie van mensenrechten binnen de VN. Om aan deze doelstelling te voldoen heeft OHCHR een vierjarig Strategisch Management Plan (SMP, 2014-2017) opgesteld.

Het OHCHR heeft na een evaluatie in 2010 besloten om de managementplannen vanaf 2014 voor een periode van vier jaar op te stellen. Deze beslissing is gebaseerd op de erkenning dat resultaten op het terrein van mensenrechten een lange tijdsinvestering vergen. Een langere doorlooptijd kan monitoring van programma's en het rapporteren vergemakkelijken en *lessons learned* kunnen beter worden gebruikt voor aanpassing.
Het programma van de organisatie moet een antwoord bieden op een steeds veranderende wereld die een grote impact heeft op mensenrechten (natuurrampen, terrorisme en digitale technologieën) en steeds schaarser wordende middelen. Het Strategisch Management Plan sluit aan bij het *Secretary-General's Strategic Framework for 2014-2015* en de mandaten die door de VN aan OHCHR zijn verstrekt. De prioriteiten sluiten goed aan bij de Nederlandse prioriteiten uit de nota 'Respect en recht voor ieder mens'.

De thematische prioriteiten voor de periode 2014-2017 zijn:

1. Versterking van de internationale mensenrechtenmechanismen.
2. Bevorderen van gelijkheid en het tegengaan van discriminatie.
3. Tegengaan van straffeloosheid en het versterken van *accountability* en de *rule of law.*
4. Integreren van mensenrechten op het terrein van ontwikkeling en economie.
5. Verbreden van de democratische ruimte.
6. *Early warning* en bescherming van mensenrechten in conflictsituaties en gewelddadige en onveilige situaties.

De prioriteiten zijn leidend voor het programma van de OHCHR. De organisatie hanteert een "*Theory of Change*" waarin 11 prestaties zijn gedefinieerd die nodig zijn om dit doel te behalen. Deze prestaties zijn onder andere gericht op naleving van wetten, aansprakelijkheid, betrokkenheid van NGO's en mainstreaming van mensenrechten in de VN. De programmering wordt aan de hand van de beoogde resultaten in 2017 op deze prestaties mede bepaald. Uit het Human Rights Appeal 2015 blijkt dat het OHCHR-programma zich richt op de vastgestelde prioriteiten en prestaties om de doelen te behalen.

Beoordeling: Voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: waarschijnlijk = ↑

3.2 Resultaatsturing

OHCHR heeft sinds 2010 een *Performance Monitoring System (PMS)* ontwikkeld. Dit heeft bijgedragen aan een beleid dat is gericht op *result based management*. Een goed ontwikkelde evaluatiefunctie maakt deel uit van de *result based management* aanpak. Op basis van een *Functional Review* in februari 2015 is de Hoge Commissaris een reorganisatieproces gestart. Dit heeft onder andere geleid tot herstructurering van het hoofdkantoor in Geneve en versterking van de aanwezigheid van OHCHR op regionaal niveau en in New York.

Om de informatie uit dit PMS-systeem beschikbaar te maken voor verdere analyse zijn negen interne rapporten opgesteld over onder andere het behalen van globale doelstellingen, resultaten en activiteiten. OHCHR is nu in staat om op basis van data in het systeem thematische en regionale prioriteiten te stellen en deze systematisch in te zetten in besluitvormingsprocessen.

OHCHR baseert managementbeslissingen en planning op *Global Management Outputs*. Voor 2014-2017 zijn er acht resultaten waarop wordt gestuurd, waaronder tijdige implementatie van strategische beslissingen, integratie van 'gender perspectief' in beleid, het beter toesnijden van competenties van de staf op het OHCHR-programma en een betere bewustwording van het OHCHR-programma bij lidstaten. Met het opzetten van deze instrumenten heeft OHCHR een goede uitgangspositie om, zowel op het gebied van management als in de programmering, op resultaten te sturen.

Beoordeling: Voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: waarschijnlijk = ↑

3.3 Partnerschappen

Het OHCHR werkt veel en goed samen met een grote verscheidenheid aan multilaterale en bilaterale instellingen. Het kantoor spant zich bovendien in om mensenrechten te vervlechten in het werk van andere VN-organisaties, onder meer door mensenrechtenadviseurs toe te voegen aan vredesmissies. Door het *Human Rights Up Front* plan van de SGVN zit OHCHR in de voorste gelederen bij de ontwikkeling van een VN-brede aanpak voor het voorkomen van massale mensenrechtenschendingen door middel van *early warning*. Samen met het *Department of Peacekeeping Operations*, het *Department of Political Affairs* en het *Department of Field Support* van de VN is een praktische en operationele structuur ontwikkeld om dit beleid uit te voeren.

OHCHR maakt deel uit van het VN-secretariaat en gaat geen officiële partnerschappen aan met andere VN-onderdelen als OCHA, UNDP of FAO. Wel bestaan er samenwerkingsovereenkomsten in andere vorm. Alleen de Hoge Commissaris heeft de bevoegdheid deze voor OHCHR te tekenen, namens de Secretaris-Generaal

Daarnaast draagt OHCHR bij aan de doorwerking en implementatie van de aanbevelingen van de *Universal Periodic Review* (landenexamens) door op nationaal niveau in gesprek te gaan met de betreffende overheden en aanwezige VN-organisaties over de uitvoering van de aanbevelingen die in deze sessies zijn gedaan om de mensenrechtensituatie te verbeteren.

Beoordeling: Voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: neutraal = ➔

3.4 Effectiviteit bestuurs- en beheersorganen

Met het vierjarig managementplan, verbeterde jaarrapporten en strategische plannen zijn de prioriteiten inzichtelijker geworden. Tevens sluiten de jaarrapporten door de wijze van opstellen nu beter aan bij de prioriteiten gesteld in de strategische plannen. In het *Appeal* 2015 worden voorbeelden beschreven van resultaten die in 2014 zijn behaald, waaronder het aannemen van nieuwe wetgeving gericht op het afschaffen van de doodstraf in Madagascar, tot stand gekomen met technische

assistentie van OHCHR, of het naleven van mensenrechten bij overgangsregimes in landen als Guinea, Jemen en Colombia.
De rapportages van OHCHR zijn uitgebreid en met grote zorg opgesteld. Het jaarrapport bevat een beschrijving van de behaalde resultaten voor de verscheidene thematische prioriteiten. Rapportages worden altijd tijdig aangeleverd.

De algemene indruk is dat de OHCHR-vertegenwoordigers in regionale kantoren en veldkantoren deskundig en actief opereren. Het OHCHR heeft de taak zich, als dat nodig is, kritisch uit te laten over de mensenrechtensituatie in de betrokken landen. Dit kan leiden tot wrijving met regeringen die sommige zaken liever afdekken. De kantoren zijn over het algemeen in staat constructief met de regeringen samen te werken, maar het mandaat kan dat in sommige gevallen bemoeilijken.

Beoordeling: Voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: waarschijnlijk = ↑

3.5 Beleidsevaluatie

OHCHR maakt gebruik van evaluaties uit het VN-systeem om effectiviteit te vergroten. In 2014 zijn drie gerichte evaluaties uitgevoerd, over de steun van OHCHR aan Nationale Mensenrechteninstituten, een doorlichting van het *Regional Office for Central Asia* en een studie over de impact op het beleid van mensenrechtenadviseurs.

In 2014 heeft OHCHR zijn evaluatiefunctie versterkt, onder andere door het benoemen van twee *evaluation officers*. Deze hebben een coördinerende functie. De evaluatie zelf wordt gedaan door externen, waaronder OIOS of onafhankelijke consultants. Het aanstellen van de evalutatiefunctionarissen heeft bijgedragen aan een aantal nieuwe visies en plannen, waaronder een evaluatieplan voor 2014-2015. Dit heeft in 2014 onder andere geleid tot de evaluatie van het regiokantoor voor Centraal Azië en het landenprogramma voor Mexico.

OHCHR neemt deel aan de United Nations Evaluation Group (UNEG) en heeft een leidende rol gespeeld in de ontwikkeling van de *Guidance for the Integration of Human Rights and Gender Equality into Evaluations*.

De vorige Hoge Commissaris heeft een functionele evaluatie van het kantoor afgekondigd in 2013. In 2014 is met een klein team van consultants gewerkt aan een analyse van onder andere de werkbelasting van personeel en het in kaart brengen van initiatieven. Dit was leidend voor de inzet en werving van personeel. In de eerste helft van 2015 zal het managementteam de uitkomsten van het evaluatieproces bespreken.

Beoordeling: Voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: waarschijnlijk = ↑

3.6 Personeelsbeleid

Voor OHCHR geldt dat de HRM-strategie van het Internationaal VN-secretariaat van toepassing is. Het algemene VN-systeem voor salarissen en secundaire arbeidsvoorwaarden wordt toegepast.

Door sommige landen is kritiek geuit op de regionale samenstelling van OHCHR-personeel, waarbij werd gesteld dat het Westen oververtegenwoordigd zou zijn. De uitdaging blijft om de meest geschikte kandidaat te kiezen en hierbij zorg te dragen

voor voldoende regionale balans. Daarbij moet worden opgemerkt dat de landenquota voor personeel die het VN-secretariaat hanteert *across the board* gelden. Dit wil zeggen dat landen die ondervertegenwoordigd zijn binnen OHCHR, soms beter vertegenwoordigd zijn binnen een ander onderdeel van het Internationaal Secretariaat.

Beoordeling: Voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: neutraal = ➔

3.7 Financieel beheer

In de afgelopen vijf jaar heeft het OHCHR meer uitgegeven dan er inkomsten waren. Dit was mogelijk door reserves aan te spreken die in de jaren daarvoor waren opgebouwd. Deze reserves zijn inmiddels bijna uitgeput. OHCHR heeft de extrabudgettaire planning voor 2015 terug weten te brengen naar USD 120 miljoen, een reductie van 30 miljoen USD (20%). Ondanks een recordbedrag aan vrijwillige bijdragen in 2014 (USD 123,7 miljoen) is er opnieuw een budgettair gat ontstaan door het steeds groeiend aantal mandaten dat door de Mensenrechtenraad wordt opgedragen. Het reguliere budget van de VN is hiervoor niet toereikend. Dit betekent dat OHCHR nog meer moet focussen op het binnenhalen van vrijwillige bijdragen. Daarnaast zal worden gepleit voor een groter aandeel uit het reguliere budget van de VN. Nederland steunt dat.

De organisatie is een proces begonnen waarin de prioriteiten zijn herzien op basis van een *performance monitoring system*. Dit heeft onder andere geresulteerd in het sluiten of verkleinen van een aantal landenkantoren (Equador, Moldavië en Kosovo).

Het is voor OHCHR soms niet eenvoudig een goed evenwicht te vinden tussen de financiële middelen die de organisatie jaarlijks ontvangt en de uitgaven die nodig zijn om aan de vele, door de VN-lidstaten gevraagde mandaten en benodigde werkzaamheden te voldoen. Het OHCHR probeert dit probleem te ondervangen door te reorganiseren en bij de uitvoering van zijn activiteiten zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande structuren en organisaties. Er vindt jaarlijks overleg plaats tussen de Hoge Commissaris en zijn staf en een aantal grote donoren, waaronder Nederland. Hier wordt openheid van zaken gegeven en over de financiële situatie en managementaangelegenheden en kan worden overlegd over het stellen van prioriteiten.

Monitoring vindt plaats via de reguliere VN-mechanismen. Het OHCHR voldoet aan de rapportageverplichtingen van de Vijfde Commissie van de AVVN. Externe audits voor OHCHR worden uitgevoerd door de *Board of Auditors* van het Internationaal VN-secretariaat. De OHCHR ontvangt geen eigen audit rapport, maar is opgenomen in Volume I van de VN, die over 2013 een goedkeurende accountantsverklaring ontving. De interne controle bij OHCHR wordt uitgevoerd door de VN *Office of Internal Oversight Services*.

Beoordeling: Voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: neutraal = ➔

3.8 Corruptiebestrijding in de interne organisatie

Het OHCHR valt onder het Secretariaat van de VN en voldoet aan de vigerende regels inzake corruptie. Onderdeel van het Secretariaat van de VN is het *UN Ethics Office*. Dit onafhankelijke instituut heeft onder andere als doel het promoten van de integriteit van de VN, inclusief het OHCHR. Daarnaast kent de VN ook een interne

toezichtdienst, het *Office of Internal Oversight*, die belast is met interne audit, monitoring en onderzoek van VN-organen. Volgens OIOS scoort OHCHR *partly satisfactory*, dat wil zeggen dat er ruimte is voor verbetering. OIOS concludeert dat OHCHR werk maakt van de implementatie van de OIOS- aanbevelingen die allemaal door OHCHR zijn geaccepteerd.

Beoordeling: Voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: neutraal = ➔

4 Beleidsrelevantie en resultaten van de organisatie

4.1 Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten

1. Voedselzekerheid
Beperkt relevant. De Mensenrechtenraad heeft een Speciaal Rapporteur *Right to food* ingesteld, die onderzoekt en rapporteert over de toegang in landen tot (kwalitatief en kwantitatief) voldoende voedsel met het oog op de mogelijkheid een waardig leven zonder angst te leiden.

2. Water
Beperkt relevant. De Mensenrechtenraad heeft een Speciaal Rapporteur voor R*ight to safe drinking water* ingesteld die onderzoek doet naar de toegang tot betrouwbaar drinkwater en sanitatie.

3. Veiligheid en Rechtsorde
Relevant. Het OHCHR is steeds meer betrokken bij VN-vredesmissies en heeft een rol in de (weder)opbouw van de rechtsstaat na afloop van een gewapend conflict. De aanpak van straffeloosheid, het versterken van *accountability* en de *rule of law*, *early warning* en bescherming van mensenrechten in conflictsituaties en gewelddadige en onveilige situaties vormen kernprioriteiten van het OHCHR. Het OHCHR maakt daarbij gebruik van *Commissions of Inquiry.*

4. Gendergelijkheid
Relevant. Het tegengaan van alle vormen van discriminatie op welke grond dan ook is een kernactiviteit van OHCHR. Ook bestrijding van discriminatie op grond van seksuele oriëntatie en gender behoort hiertoe. OHCHR is de centrale organisatie in de VN die toeziet op juridische afspraken, standaarden en verdragen op dit gebied in alle landen. Er is een werkgroep ingesteld die onderzoek doet naar discriminatie van vrouwen. OHCHR heeft bovendien een vooraanstaande rol in het 'mainstreamen' van normen en standaarden op het gebied van non-discriminatie en gendergelijkheid in het gehele VN-systeem.

5. Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten
Relevant. Het OHCHR biedt ondersteuning aan zeven verdragsorganen, waar onder het Comité voor economische, sociale en culturele rechten. Dit verdragscomité richt zich onder meer op seksuele en reproductieve gezondheid en rechten.

6. Klimaat
Niet relevant.

7. Private sectorontwikkeling
Beperkt relevant. Het OHCHR biedt ondersteuning aan de VN Werkgroep *Business and Human Rights*, die is ingesteld door de Mensenrechtenraad. De Werkgroep heeft, met financiële steun van Nederland, een handreiking opgesteld voor landen die een nationaal actieplan mensenrechten en bedrijfsleven willen opstellen. Nederland heeft al een dergelijk plan en is ervan overtuigd dat nationale actieplannen de beste manier zijn om de *UN Guiding Principles on Business and Human Rights* te implementeren. Het OHCHR heeft ook het *Accountability and Remedies Programme* geïnitieerd. Dit programma moet uitmonden in concrete aanbevelingen aan VN-lidstaten om toegang tot het recht te verbeteren voor slachtoffers van mensenrechtenschendingen waar het bedrijfsleven bij betrokken is (de derde pijler van de *Guiding Principles*).

8. Humanitaire hulp
Niet relevant.

4.2 Extra relevantie

Mensenrechten is een van de drie pijlers van het Nederlands buitenlands beleid. Het OHCHR is voor Nederland een belangrijke partner bij het bevorderen van politieke, economische, sociale en culturele rechten. De OHCHR probeert mensenrechtennormen op te nemen in de Post-2015 agenda. Daarnaast richt het OHCHR zich op de landen waar de overheid faalt in het beschermen van de meest kwetsbaren van de samenleving en maakt mede daardoor sociale en economische emancipatie mogelijk.

De Mensenrechtenraad vormt een belangrijk platform voor het Nederlandse mensenrechtenbeleid. Een zeer krachtig instrument van de mensenrechtenraad is de mogelijkheid Commisions of Inquiry en Speciale Rapporteurs in te stellen die mensenrechtenschendingen in kaart brengen en daarover rapporteren. Hiermee krijgen mensenrechtensituaties in landen brede bekendheid en kunnen ze hoog op de internationale agenda komen.
Een van de taken die de Raad uitvoert is het regelmatig (per land éénmaal per viereneenhalf jaar) beoordelen van en rapporteren over de mensenrechtensituatie van de VN-lidstaten, de *Universal Periodic Review*. Dit mechanisme houdt landen scherp op het eigen interne mensenrechtenbeleid. Een praktisch gevolg van aanbevelingen van onder andere het OHCHR en aanverwante lichamen in Nederland is de instelling van Het College voor de Rechten van de Mens.

5 Conclusie

5.1 Institutionele aspecten en functioneren

OHCHR scoort gemiddeld waar het gaat om strategie en focus, effectiviteit, transparantie en financiën. In het huidige financieringsmodel ontvangt OHCHR geen vaste contributies. De middelen komen voor 40% uit het reguliere budget van de VN. Dat betekent dat OHCHR erg afhankelijk is van vrijwillige bijdragen van donoren. Uitgaven overtroffen de laatste jaren inkomsten. OHCHR heeft veel gedaan aan het stellen van prioriteiten om zo efficiënt mogelijk met de bestaande middelen om te gaan. Een andere complicatie is dat OHCHR werkzaamheden moet verrichten in soms moeilijke politieke omstandigheden waardoor het behalen van resultaten wordt bemoeilijkt.

		Score	Verw.
3 Institutionele aspecten en functioneren			
	Strategie en focus	3	↑
	Resultaatsturing	3	↑
	Partnerschappen	3	→
	Effectiviteit bestuurs- en beheersorganen	3	↑
	Beleidsevaluatie	3	↑
	Personeelsbeleid	3	→
	Financieel beheer	3	→
	Corruptiebestrijding in de interne organisatie	3	→

5.2 Beleidsrelevantie

OHCHR is van groot belang voor het Nederlandse mensenrechtenbeleid. Binnen de BHOS-prioriteiten concentreert de relevantie van OHCHR zich op de thema's veiligheid en rechtsorde, gendergelijkheid en SRGR.

		Score
4.1 Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten		
	Voedselzekerheid	0
	Water	0
	Veiligheid en rechtsorde	+
	SRGR, incl. hiv/aids	+
	Gendergelijkheid	+
	Klimaat	-
	Private Sector Development (inclusief IMVO)	0
	Humanitaire hulp	-